

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleihin

KH 16.12.2024 § 196
307/00.00.00/2024

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 13.4.2025. Ennakkoäänestys järjestetään kotimaassa 2.-8.4.2025 (keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 2.-5.4.2025 (keskiviikosta lauantaihin).

Valtuusto on 14.6.2024 § 23 päättänyt Pälkäneen äänestysaluejaon seuraavaksi:

- 001 Onkkaala
- 002 Luopioinen
- 003 Aitoo
- 004 Rautajärvi

Asunnottomat, laitoksissa asuvat ja ulkomailla vakinaisesti asuvat äänioikeutetut kuuluvat äänestysalueeseen 001 Onkkaala.

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

- kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä
- laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Jäsenet ja varajäsenet on valittava vaalikelpoisista kunnan asukkaista siten, että vaalipiirissä edellisissä alue- ja kuntavaaleissa (2021) ehdokkaita asettaneet äänestäjäryhmät mahdollisuuksien mukaan tulevat edustetuiksi kussakin vaalilautakunnassa ja vaalitoimikunnassa.

Jäsenten ja varajäsenten poliittista edustavuutta tarkastellaan erikseen. Vaalilautakuntia ja vaalitoimikuntia asetettaessa tulee huomioida naisten ja miesten tasa-arvosta säädetyn lain 4a § 1 momentin toteutuminen, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jolle erityisistä syistä muuta johdu. Säännöstä 40 prosentin kiintiöistä on sovellettava erikseen varsinaisten jäsenten ja varajäsenten vaaliin. Vaalitoimikunnan osalta 40 prosentin vähimmäiskiintiötä ei voida noudattaa kuin toiseen sukupuoleen nähden, koska siinä on vain kolme jäsentä.

Vaalilautakunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla ehdokas.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Vaalitoimikunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Jäsenenä tai varajäsenenä eivät voi olla ehdokas, hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa. Kelpoisuuteen vaikuttava ehdokkuus tarkoittaa ehdokkuutta missä tahansa vaalipiirissä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Koronavirustilanne tulee huomioida sekä vaalitoimikuntien että niiden varajäsenten määrässä.

Vuoden 2025 kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneilta puolueilta on pyydetty esityksiä vaalilautakuntien ja –toimikunnan jäsenistä 10.12.2024 mennessä.

Esityslistan julkaisuun mennessä esityksiä ei ole saatu puolueilta.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 19 §

Valmistelija

Emilia Vuorio, hallintoasiantuntija
p. 050 560 6432, emilia.vuorio@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää, että puolueilta pyydetään esityksiä 15.1.2025 mennessä siten, että asia käsitellään seuraavassa kunnanhallituksen kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.